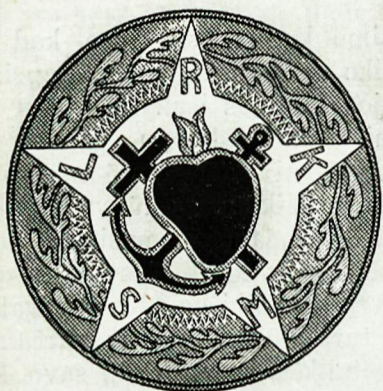

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS LAIKRAŠTIS, AMERIKOS
LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ
SĄJUNGOS ORGANAS

Svarbu Visoms Kuopoms, Visoms Narėms

**Straipsnis, Kurį Privalo Perskaityti Kiekviena Narė,
Kuopos Pirmininkė Net Susirinkime Pakartoti**

PASTARAISIAIS laikais 'Moterų Dirvoje' tilpo įvairių, gražių, įdomių raštų bei raginimų darbuotis mūsų kilnios organizacijos naudai. Galima pastebėti, kad tie gražūs raštai ne visur liko be naudos. Rezultatai praejusio naujų narių vajeus tą liūdi, nes per vajų Moterų Sąjunga laimėjo vieną naują kuopą, būtent 73-čią, Lowell, Mass., perorganizuota 15-ji kuopa, Montello, Mass., ir vienas įsteigtas jaunamečių skyrius prie 20-tos kuopos, Chicago, Ill. Viso naujų narių per tą laiką įrašyta 179. Tas skaičius nėra per daug džiuginantis, nors esam labai linksmos laimėjusios ir tokį būrį mergaičių bei moterų. Bet organizacijai, kuri turi virš 70 kuopų, ar tik ne permaža? Ar tai ženklas vienybės? Visai, ne. Vienok, garbė

ir padėkos žodis priklauso: dvasios vadams, Centro valdybos narėms, direktorėms ir visoms narėms, kurios, darbavosi prirašymu tokio skaičiaus naujų narių. Skaudu yra, kuomet, perskaičius naujų narių surašą, randi daug kuopų, kurios per vajų neprirašė nei vienos naujos narės? Kodėl? Ar narės tose kuopose nėra pilnai susipažinusios su mūsų brangios organizacijos tikslais? Organizacijos palaikymas, veikimas priklauso nuo kiekvienos sąjungietės. Kiekvienos narės yra šventa pareiga nepriklausančioms mergaitėms bei moterims visuomet ir visur kalbėti apie šią kilnią organizaciją ir raginti jas prisirašyti. Neužilgo bus paskelbtas 1941 metų naujų narių vajeus. Iš anksto prašau kuopų ruoštis prie jo. Kiekviena narė tu-

rėtų nusistatyti, kad per ateinantį vajų prirašys mažiausia po vieną narę. Toks pasiryžimas būtų labai naudingas organizacijai, nes tuomet naujas nares skaitytumėm ne šimtais, bet tūkstančiais. Neapsunkintų mūsų nenuilstančių veikėjų, kurių randasi kiekvienoje kuopoje, o organizacijos laimėjimas būtų labai didelis. Pradedant rudens veikimą, kviečiu nuoširdžiai į *vie-ningą darbą*.

Šia proga noriu padaryti keletą pastabų. Berods, Cleveland'o seime (1931 metais) nutarta, kad kiekviena kuopa pagelbėtų padengti įvairias organizacijos Centro lėšas, tam tikslui surengiama bent vieną vakarą į metus, arba sudarytų auką Lėšų Fondui. Į tą atsišaukimą gana gražiai atsiliepė kai kurios kuopos ir apskritys. Pastaraisiais laikais bet gi šis prašymas didžiumos kuopų buvo beveik užmirštas, išėmus 54 kuopą, Detroit, kuri nuo to laiko kiekvienais metais pasiunčia \$10 į Lėšų Fondą. Kadangi organizacijos veikime susidaro įvairių išlaidų, dėl to nuoširdžiai atsišaukiu, ir prašau, apskrities ir kuopų tą nutarimą kasmet įgyvendinti, t. y. paaukoti Lėšų Fondui.

Centro dvasios vadas pranešė Rugsėjo "Moterų Dirvoje" apie kuopas, kurios, prisilaikydamos Konstitucijos, pristatė narių velykinės atlikimo paliūdymą. Dėl ko tik kelios, o ne visos? Ar ne visos priklauso prie tos pačios organizacijos? Ar ne visų tos pačios pareigos? Čia truputis apsi-

leidimo kuopų valdybose, kad nesilaiko Konstitucijos ir neprižiūri, jog visi jos įsakymai būtų pildomi. Prašau kuopų, kurios iki šiam laikui neprisiuntė narių velykinės atlikimo paliūdymų, be atidėliojimo, tuojau pasiųsti Centro dvasios vadui. Mūsų organizacija yra katalikiška. Kuopų valdybos turi žiūrėti, kad ir narės būtų katalikės, kad pildytų savo, kaip katalikės, pareigas ir apie tai darytų pranešimą Centrai.

Skaitant Centro raštininkės ir Centro išdininkės atskaitas "Moterų Dirvoje" pastebėjom, kad gana daug buvo išmokėjimų pašalpos ligonėms net kai kurie Pašalpos fondai labai sumažėjo. Čia nėra rūgojimas, kad narės serga ir pašalpą ima. Visai ne! Mes priklausom prie organizacijos ir turim teisę susirgusios gauti pašalpą. Norėčiau tik prašyti, kad visur kuopų valdybos, o ypač finansų raštininkės, prižiūrėtų, kad ligonėms būtų laiku pristatytos blankos ir kad jos laiku grąžintų, taip pat, kad laiku būtų pasiųstos Centro daktarui-kvotėjui. Sykiu prašau, kad raštininkės prižiūrėtų, jog ligones lankytojų paskirtos lankytojos, pagal Konstituciją, tai yra tris sykius bėgiu dviejų savaičių ir kiekvieną sykį pasirašytų ant lankytojų blankos. Esu mačius ligonės blankas, kur vieną sykį tik ligonių lankytojos lankė ligonę. Tai nėra prižiūrėjimas ligonės, kuomet taip daroma. Prisilaikant Konstitucijos įsakymų, daug galima išvengti nesusipratimų tarp kuopų ir Centro. Pastaraisiais lai-

kais turėjom labai daug ilgai sergančių narių. Esu mačius kai kurių ligonių blankas. Viena ta pačia liga sirgo 5 savaites, o kita, be jokių komplikacijų, 10 savaičių. Turint kuopos paliūdytas blankas tvarkoje, turėjom išmokėti. Kyla, kartais, mintis, ar kuopos prižiūri savo ligones, ypač ilgai sergančias, kad jos tikrai būtų ligonės ir kad savo namų darbo nedirbtų?! Mes nenorim, kad narės būtų skriaudžiamos, bet sykiu nenorim organizaciją skriausti. Skriaudžiant organizaciją, skriaudžiam save, nes organizacija priklauso visoms lygiai. Prašau, kad nei viena neužsigautų, nes, gaunant visokių pranešimų, girdint visokių kalbų, matant visokių blankų, esu priversta daryti atsišaukimą į kuopų valdybas bei nares, kad kiekviena iš mūsų skaitytumėm Konstituciją ir pildytumėm savo pareigas.

Elzbieta Paurazienė,
Moterų Sągos Centro pirm.

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois
Telephon. SEEley 6632

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois
Telephon. SEEley 6632

Kasdieniniam Gyvenime Reikia Tvirtos Valios

"Tvirta valia — tiesiausias kelias į žemišką laimę!" Tik stiprios valios žmonės gali gydyti kūno ir dvasios negalavimus, tik gaalinga dvasia yra tasai gyvybės vanduo, kuris gaivina paliegėlius, tik tvirtas būdas yra balzamas, kurio kvapas verčia žmogų užmiršti tą ašarų pakalnę ir tarp skausmų bei vargų jaustis laimingu, kitiems gera bedarant. Tvirtabūdis, tvirtavalis žmogus visuomet patenkintas, linksmas, užjaučia vargstančiuosius ir yra neblėsianti žvaigždė pilkame žmonijos gyvenime.

Kova su papročiais. Ne visi grįžę iš bažnyčios ar svečių sugeba drabužius padėti į atitinkamą vietą. Ne daugelis pripranta valyti po valgio dantis. O kas jau bekalbėti apie tokius reiškinius, kaip nuolatinis kitais nepasitenkinimas, nuolatinis "urzgimas," darbo atidėliojimas.

Kova su aistromis. Labai, labai ne daugelis geba atsispirti pykčiui, baimei, meilei, lytiniam ir kitiems geiduliams. Kam teko kovoti su šitomis blogybėmis, žino, kad toji kova, t. y. stengimasis nepasiduoti aistrai, kuone visuomet lieka be vaisių. Dėl to, nenustabu, kad ilgai buvo ieškota sekmingesnės kovos priemonių, kurios dabar jau surastos ir prie kurių teks ilgiau apsistoti.

Vaikų drabužiai neturi būti per daug madingi. Tikrasis jų grožis — švarume ir paprastume, o jų sveikata — patogume ir pritaikyme prie aplinkinės temperatūros.

Dvasios Vado Kampelis

Rašo kun. S. Kneižis,
M. S. Dvasios Vadas

Rožančiaus Mėnuo

Amžinosios atminties Popiežius Pijus XI savo rašte apie rožančių sakė: „Kas atydziai skaito Katalikų Bažnyčios istoriją, tas aiškiai mato, kad galingosios Švč. Panelės Dievo Motinos užtarymas yra glaudžiai susijęs su visais Krikščionybės užrašais. Kada išsiplatinusios ir didėjančios klaidos gręšė suplėšyti Bažnyčios nešiūtą rūbą ir sukrėsti visą katalikišką pasaulį, tada mūsų tėvai, su tikėjimu, kreipėsi į Ją, kuri viena sunaikino visame pasauly klaidas ir atnešė laimingesnius laikus. Ir kai vietoje nelaimės, taip ir privačiuose reikaluose, visų amžių tikintieji visada kreipėsi malda į Mariją, prašydami, kad Ji, iš savo gerumo, ateitų jiems į pagelbą ir išgelbėtų juos iš kūno ir dvasios nelaimių. Ir tie, kurie maldingai ir su pasitikėjimu šaukėsi Jos pagelbos, visada buvo išklausyti.“

Spalių mėnuo yra paskirtas Dievo Motinos garbei. Tai yra rožančiaus mėnuo. Popiežiaus žodžiai mums liepia šauktis Marijos pagelbos visuose savo reikaluose. Kalbėdami rožančių mes keripiamės į Dangaus Karalienę. Ji yra mūsų geroji užtarėja, mūsų mylimoji Motina, Ji išklausys mūsų maldas, ateis mums į pagelbą.

Pijus XI sako, kad „iš įvairių maldų, kurios tinkamai kalbamos į Dievo Motiną, rožančius užima pirmą vietą. Tikrai gražus tas vainikas, supintas iš Angeliško pasveikinimo ir Viešpaties maldos, nešas apmąstymo pareigą. Gražus tai maldos būdas ir labai naudingas.“

Rožančius yra sudėtas iš vainiko

gražiausių maldų. Jis prasideda „Apaštalų tikėjimo išpažinimu“, kuriame yra tiesos, apimančios dabartį ir amžinybę, skirtos gyviesiems ir mirusiems. Kiekviena iš šių tiesų yra patvirtinta apaštalų ir jų įpėdinių kančiomis ir krauju. Toliau, „Tėve Mūsų“! Nėra kitos geresnės, malonesnės, brangesnės ir turtingesnės maldos, kaip šita, kurią mus išmokė pats Išganytojas. Tai yra labai šventa malda, kuri siekia, kiek yra mums galima, duoti Dievui garbę ir prašo mūsų kūnui ir sielai reikalingų gėrybių. Kalbėdami „Tėve Mūsų“ paties Jėzaus žodžiais mes prašome Dievo malonių. Ir kaip gi Amžinasis Tėvas, prašomas Jo paties Sūnaus žodžiais neateis mums į pagelbą? Kita malda į rožančiaus vainiką yra „Sveika Marija.“ Ji prasideda Arkangelc ir šv. Elzbietos pagarbinimu ir užsibaigia tuo nuoširdžiu prašymu, kad Šventoji Marija padėtų mums dabar ir mūsų mirties valandoje. Prie tų žodžiais kalbamų maldų dar yra pridėtas šventųjų paslapčių apmąstymas, per kurį Jėzaus Kristaus ir Jo Motinos skausmai ir džiaugsmas perstatomi mums, kad taip savo nelaimėse mes galėtumėm rasti sau paguodos ir suraminimo.

Tokia graži ir brangi rožančiaus malda tikrai bus išgirsta ir išklausyta. Kada šiuo metu baisus, žmogūdiškas karas naikina gyvybes ir žmonių turtais, kada dar jis grėsia užsiliepsnoti visame pasauly, imkime į rankas Marijos rožančių ir prašykime Jos Motiniškos pagelbos; prašykime, kad Ji išmestų iš savo Sūnavs. Jėzaus, pasauliui taiką ir ramybę.

Jo Šventenybė Pijus XI sako: "Ir nors mūsų amžius, persiėmęs puikumu, pašiepia ir atmeta šventąjį rožančių, tačiau nesuskaitoma daugybė žmonių, įvairaus amžiaus ir skirtingų luomų, ne tik jį brangina ir su didžia meile kalba, bet taip pat jį panaudoja kaip galingą priemonę pavaryti šėtoną, išlaikyti dorybę ir atvesti žmones prie taikos. Buvo taip pat aukšto mokslo vyrų ir didžios išminties žmonių, kurie nepraleido nė vienos dienos, nežiūrint kaip būtų užsiėmę savo darbais ar moksliskais tyrinėjimais, neatsiklaupę prie Dievo Motinos paveiklo ir dievotai nesukalbėję rožančiaus. Švenčiausioji Panelė apsireiškusi Liurde mokė mažą mergaitę kalbėti rožančių. Ar tas neparodo, koki brangi Jai yra ta malda? Kodėl mes turime nusiminti, ko turime bijoti, jei dievotai ir tinkamai kalbėdami rožančių šaukiame Dangiškos Motinos užtarymą?

"Šiame dalyke, ypatingai tėvai ir motinos lai būna pavyzdys savo vaikams. Kada dienos pabaigoje visi sugrįžta į namus nuo savo darbų, lai suklaupia prie Dievo Motinos paveiklo ir, tėvams vadovaujant, visi vienu balsu ir, būdami vienos dvasios, atkalba šventą rožančių. Tai yra gražus ir naudingas paprotys iš kurio šeima ims sau taiką, ramybę ir dangiškas dovanas."

Lai sąjungietės būna pirmos išpildyti Popiežiaus nurodymą. Per Spalių mėnesį, jei negalėsite ateiti į bažnyčią, rožančiaus atkalbėti, paprašykite savo vyrą ir vaikelius kas vakarą suklaupti ir atkalbėti rožančių. Tada tikrai bus jūsų šeimose sutikimas ir meilė. O jei taika ir ramybė bus šeimose, tada ji bus visuomenėje ir tautose.

Liaudies Daina

(Trakų apkr., Kšiadiorių v.)

Eisme mes, sesule, ant lygaus dvarelė
Paklausyk, sesule, iš kur vėjas pučia.

Ar iš tos šalelės, kur saulelė teka,
Ar iš tos šalelės, kur močiutė guli?

Nei iš tos šalelės, kur saulelė teka
Tik iš tos šalelės, kur močiutė guli.

Ant močiutės kapo žolelė nedygo
Jokis žolynėlis tenai neužauga.

Tiktai ten užaugo baltoji liepelė,
Plačiom šakelėm, aukšta viršūnėlė.

Plačiose šakose gegutei kukuoti,
Gegutei kukuoti, motutei budinti.

Kelkis motinėle, kelkis senutėlė,
Pabark gi sūnelį ir savo martelę.

Kad jie neglumytų mane siratėlę,
Kad jie nepakeltų ant manęs rankelių.

Kad jie neglumytų mane siratėlę,
Kad jie nepakeltų ant manęs rankelių

Lietuvoje (prieš rusų komunistų užgrobigumą) padėkos lapais ir šimto litų dovanomis apdovanotos 312 gausių šeimų motinos, auginančios po 10 ir daugiau sveikų vaikų. Atskirais apskritimis dovanas gavo: Vilniaus miesto ir apskrities 32 motinos, Alytaus — 16, Biržų — 8, Kauno m. ir aps. — 26, Kėdainių — 3, Kretingos — 25, Marijampolės — 17, Mažeikių — 17, Panevėžio — 12, Raseinių — 16, Rokiškio — 6, Seinų — 4, Šakių — 14, Šiaulių — 33, Trakų — 2, Ukmergės — 5, Utenos — 1, Zarasų — 4, Tauragės — 32, Telšių — 15 ir Vilkaviškio — 10.

Mes Ir Mūsų Vaikai

Tėvas Apie Savo Vaikus

Pastaruoju laiku mes rašėme straipsnius apie tėvus ir vaikus ir kai kurias jų problemas. Mums labai malonu pranešti, kad į tuos straipsnius gavom daug atsiliepimų. Gavę nuo tėvų laiškus apie tuos dalykus, kurie jiems galvas suka, bandome tas problemas išrišti. Asmeniai atsakome į visus laiškus. Spaudon dedame tikrai tuos dalykus, kurie gali būti įdomūs ir kitiems tėvams. Štai, vienas tėvas parašė mums sekantį laišką:

“Amerikoje gyvenau jau virš 30 metų. Kai atvykau į Ameriką, man rūpėjo tikrai gauti darbą ir grąžinti tėvams pinigus, kuriuos jie buvo sunkiai uždirbę, kad išleidus mane į naują pasaulį. Skolą aš jiems grąžinau iki paskutinio cento. Susituokiau. Susilaukiau šeimos. Gražiai gyvenome. Bet šandienie vaikai pasirodo kitokie, negu vaikai mano vaikystės dienose. Jie nuolat skolinas pinigų nuo mano žmonos ir nuo manęs ir niekad nebando tos skolos grąžinti. Jie sako, kad kaimynų vaikai taip daro, o mano kaimynai yra lenkai, vokiečiai, žydai ir švedai. Nudrįskę jie visi ant gatvių žaidžia. Mes, jų tėvai, niekad nedrįsom išeiti iš namų suplyšusiom kelnėm ir be kepurėm. Mes visuomet bandėme gražiai apsirengti. Šandienie jaunieji nepaiso, kokie jų drabužiai. Jiems nerūpi pasimokinti ko nors gero. Nerūpi apsivesti, įsigyti savo namą ar biznelį. Jiems nepatinka net mūsų pirkti namai. Kai jų tėvai miršta, jie stengias kuo greičiau siai parduoti namą ir dar taip,

kad gautų visus pinigus. Vasarą jie gyvena laukuose, palapinėse. Žuvauja, medžioja ir nepaiso, kad tiems dalykams nėra laiko...”

Taigi, matome, kad daug yra tėvų, kaip ir šio laiško rašytojas, kurie nežino nei ką daryti. Jų vaikai auga be jokios atsakomybės. Dėl to, pirmas žingsnis, gal, reikalauja suprasti šitokią padėtį. Galimas daiktas, kad šandienie bedarbė ypatingai liečia jaunuosius. Per savaites jie stengiasi rasti darbo ir, matydami, kad visos jų pastangos veltui, imasi ko kito. Jie nuduoda, kad nieks jiems nerūpi, kad nieko nepaiso, tačiau daugely atsitikimų, nėra tai teisybė. Jie nenori, kad kiti matytų, jog jiems yra atimta drąsa.

Pažįstu du vaikus, kurie per mėnesius ieškojo darbo. Parėjus namo tėvai juos vis barė. Galu gale jie pradėjo daugiau laiko praleisti kitur. Namai jiems įkyrėjo. Taigi, ar nepatartina čia tėvams suprasti savo vaikus?

Turėkime omenyje, kad Amerikoje žmonės reikalauja laiko poilsiui ir, taip sakant, geriems laikams. Savo gimtiniam krašte to mes nežinojom. Mūsų vaikai tai išmoksta mokyklose ir kitose vietose. Jei tėvams nepatinka, kad vaikai bėga žaisti, tai ką jie turi daryti?

Suprantama, žmonės, kurių vaikai elgiasi kaip aukščiau laiške parašyta, juos labai kritikuoja. Bet ar kritika vimas išriša problemą?

Visus dalykus su savo vaikais reikia apkalbėti gražumu. Reikia teikti jiems pagelbos. Jie nori, kad visi juos laikytų tipiškais amerikiečiais. Jie nori jausti atsakomąjį. Jie no-

ri, kad visi juos mylėtų. Ir, jei tik mes juos suprasime, rasime laiko su jais atsisėsti ir viską, ypatingai kas liečia darbą, kuo gražiausiai apsvaryti.

Daugelis miestų, ypatingai didesnių, turi organizacijas, kurios žino, kaip reikia risti šias problemas. Jos pagelbės kiekvienam tėvui. Jei kas nori gauti vardus tokių organizacijų, mieste, kuriame gyvena, prašomas parašyti mums. Tuoju pasiūsiame vardą geriausios organizacijos.

Common Council for American Unity,
222 Fourth Ave.,
New York, N. Y.

Grindų Švara

Vienas sunkiųjų vaiko auginimo laikotarpių yra tas, kada vaikas ima mokytis vaikščioti. Jam jau per maža vietos savo lovelėje. Vaikas nori pasiekti viską, ką mato. Paleistas žemėn, jis šliaužioja grindimis ir bando eiti. Bet ir išmokęs vaikščioti, vaikas dar ilgą laiką mėgsta žaisti, sėdėdamas, gulėdamas ir šliaužiodamas ant grindų. Būtu beprasmiška vaikui tai drausti. Tai reikštų tik žiaurų vaiko kankinimą ir atimtų jam natūralų džiaugsmą bei jo amžiaus reikalavimą judėti, žaisti ir pažinti pasaulį.

Dėl to motina turi ypatingai rūpintis, kad grindys, kur vaikas šliaužioja, būtų visuomet kuo švariausios. Tai liečia ne tik vaiko kambarį, bet ir visą būtą. Pageidaujama, kad grindys būtų kuo lygiausios, dažytos ir be plyšių, į kuriuos, bešluojant, susirenka įvairūs nešvarumai. Šitokios grindys yra lengviau valomos. Šluoti jas reikia kasdien būtinai su drėgnu skuduru, kad nekiltų dulkės. Bent vieną kartą savaitėje grindys turi būti ge-

rai su muilu išplaunamos ir nušvečiamos, ypatingai, jei jos nedažytos arba cementinės.

Grindų švarą palaikyti labai daug padeda visos šeimos rūpestingumas. Kiekvienas įeinąs į butą turi gerai nusivalyti kojas. Labai pageidaujama, jei visi šeimos nariai namie vaikšto apsivę kambarinius batukus. Tuo būdu neprinešama nešvarumų iš lauko.

Taigi, tinkamai valant grindis, nėra reikalo vaikui drausti šliaužioti jomis. Reiktų tik saugoti, kad jis nekištų sau į burną ant žemės nukritusių daiktų.

Neverskime Vaiko Valgyti

Kiek sveikas vaikas privalo valgyti, pasako jo paties apetitas. Dėl to netikslu versti vaiką kimšti daugiau, negu jis nori. Reikia tai turėti galvoje net ir tada, kai atrodo, kad vaikas iš tikrųjų per mažai valgo.

Per daug prikrauta lėkštė dažnai tik sustabdo vaiko apetitą. Tuo tarpu, padavusi nedidelį maisto kiekį, motina dažnai gali pasidžiaugti tuo, kad vaikas paprašo dar daugiau. Taip galima vaiką pripratinti valgyti ir jo nemėgiamus valgius (patiekalus). Jų reiktų duoti po labai nedaug ir jokiū būdu neversti per prievartą pakartotinai imti. Pamažu vaikas pats įpranta tokius patiekalus valgyti. Jei toks pratinimas vyksta labai sunkiai, tai pradžioje galima jo nemėgiamus valgius duoti sumaišytus su kitais, mėgiama, produktais.

Neleistinas dalykas, kad valgymas virstų amžina kova tarp motinos ir vaiko. Motina turi žiūrėti ir saugotis, kad neprieitų ligi to. Tai svarbu ir vaiko fiziniui ir jo dvasiniam ugdomui. Kimšimas per prievartą ir įkyrus įkalbinėjimas valgyti paverčia tą

naturalų kiekvieno žmogaus gyvybinį reikalavimą tikra nelaime tiek vaikui, tiek ir pačiai motinai. Pagaliau, tai sukelia dažnai atkaklų vaiko pasipriešinimą.

Užuot vertusi vaiką valgyti daugiau, negu jis nori, tarpuose nuo vieno valgymo ligi kito nereikia duoti vaikui smaguriauti. Taip lieka neišlepintas vaiko skonis ir būna daug lengviau kovoti su nemėgiamaisiais vaiko valgiais. Be to, vaikas sėdasi prie stalo su nesužadintu apetitu.

Kalbėkime Su Vaikais Trumpai Ir Aiškiai

Nesenai mačiau tokį atsitikimą. Kie-
me bėginėja supykęs 3 metų Česiukas.
Motina prašo jį uždaryti sandėliuko
duris.

— Nedarysiu!

— Antrą sykį, Česiuk, nesakysiu,
— įspėja motina.

— Ką tu man padarysi... murma
vaikas.

— Dar tu man kalbėsi! — jau
įsikarščėjavusi surinka nervuota motina.
— Į kampą! — ir pačiupusi vaiką už
rankos tempia jį į kambarį, stato į
kampą.

Praeina 5—6 minutės. Nors atrodo,
kad motina dirba savo darbą, nekreip-
dama dėmesio į vaiką, bet, matyt, “su-
minkštėja” jos širdis. Ji prieina prie
Česiuko ir prasideda “derybos”.

— Klausysi daugiau mamos?

Vaikui stovėjimas, matyt, įkyrėjo.
Jis kalba jau nuolaidžiau:

— Klausysiu...

— Darysi, ką mama sako?

— Darysiu...

— Nesipriešinsi kitą kartą?

— Nesipriešinsiu...

— Ar atsikalbinėsi daugiau?

— Atsikalbinėsiu...

— Atsikalbinėsi?! Stovėsi dar! Aš
tave išmokysiu klausyti! Gražiai sto-
vėk!

Vėl motina pikta.

Savaime lenda galvon mintis: ar ne-
geriau būtų toji mamytė padariusi, jei
ji būtų mažiau klausimų davusi? Pir-
mą, antrą klausimą vaikas atsakė, gal
būt, tikrai nuoširdžiai, bet tolimesnė
litaniija privedė jį prie papūgiško at-
sakinėjimo. Be to, vaikui, matyt, pats
žodis “atsika·binėti” buvo dar nepa-
žįstamas. Mamytė apie tai nepagalvo-
jo. Vaikas turėjo gerus norus pasitai-
syti, tik per ilgas kamantinėjimas ir
vaikui nesuprantamo žodžio pavartoji-
mas vėl nereikalingai supykino mo-
tiną ir vaiką.

V. Griciūtė

Motinos Malda

Viena motina rūpinosi labai gerai
išauklėti vaikus. Ir sekasi. Tik Povi-
las skaudina jos širdį. Užauga, susi-
deda su bedieviais draugais, o moti-
nos ašaros nieko nepadaro. Ir vedęs
nepasikeičia. O susikrįmusi motina
guodžiasi: “Aš galiu tik vieną daly-
ką — už jį melstis.” Paliepia savo
jaunesniems vaikams rytą ir vakarą
už brolių pasimelsti. Jau ilgus metus
meldžiasi, bet motina vis nenusimena:
“Dievo saikas — ne mūsų saikas: Jis
jau žino, kada bus laikas.” Kartą
smarkiai susergera ir mato, kad mirs.
Savo dukteriai taria: “Ona, melskis
dabar tu vietoje manęs už Povilą.
Vieną kartą Dievo malonė bus suteik-
ta.” Motina staiga miršta. Mirtis Po-
vilą sukrečia. Jis stovi prie motinos
karsto ir aiškiai jaučia, kad ji už jo
sielą labai meldėsi. Tą patį vakarą ir
Povilas vėl sulenkė kelius ir vėl pra-
dėjo melstis. Motinos malda jį nuga-
lėjo.

Sena Užrašų Knygutė

Rašo
Bronė Ivaškiūtė

(Pabaiga)

Surandama, kad vienas romėnų valdovas: Numa Pompilius dabartinį Sausio — January mėn. dar 251 m. prieš Kristų įvedė kaip pirmą metų mėnesį ir pavadino jį Saulės — metų diev. i. čio garbei — *Janus*. Nes tas romėnų dievaitis turi du veidus: vienu žiūri praeitin, kitu ateitin. Antrą pavadino pats savo garbei — atminčiai: Numa.

Kitoje vietoje vėl surandama, kad Sausis yra tikrai buvęs kaip pirmas metų mėn. 153 met. prieš Kristų.

Bet Julijonas pertvarkė šiaip: Kovo mėn. įvedė kaip pirmą metų mėnesį. Nes Kovo mėnesį apie 20, 21, 22-ą dieną susilygina su naktim ir po to pradeda ilgėti. Šu tuo skaitė metų pradžią. Jam paskyrė 31 d. ir pavadino Karo dievaičio garbei — *Mars* — *Martus*. Antram mėn. davė vardą: Aprilis — *Aperirė*, kas reiškia staigų gamtos keitimąsi. Nepastovūs apgaulingi vėjai, staigus netikėtas lietus, medžių lapais apsidengimas, ankstybųjų gėlių sužydėjimas ir tt. Trečią mėn. pavadino: *Maius*, atminčiai ir garbei dievaitės *Maia* dievaičio *Mercury* motinai.

Ketvirtą mėn. paskyrė garbei dievaičio *Janius*. Penktas buvo garbei ciesoriaus *Julijono* — *Julius*, nes jis tame mėn. buvo gimęs. Bet išsyk šį mėnesį vadino: *Quintilis*, kas reiškia penktas. Šeštą mėn. pavadino *Augustus*, garbei pirmojo Romos ciesoriaus Augusto. Kad nepažemintų jo, tai atėmė vieną dieną nuo Vasario mėn. ir pridėjo Augustui. Tokiu būdu ir Julius ir Augustas turi po 31 d. Išsyk šis mėn. buvo pavadintas *Sextilis*, kas reiškia šeštas. Septintą mėn. vadino: *Septim* — kas reiškia septintas. Aštuntą vadino *Octo*

— reiškia aštuntas. Devintą vadino *Novem* — reiškia devintas. Dešimtą *Decem* — reiškia dešimtas. Vienuolikto vardo nemainė. Liko tas pats Saulės — metų dievaičiui *Janus*. Paskutinis dvyliktasis, kurs buvo vadinamas garbei *Numa*, buvo pakeistas, nes penkioliktoje šio mėn. romėnai turėdavo savo didelę vadinamą apsiplovimo nuo nuodėmių šventę vadinama: *Februa*. Tai šventės garbei pavadino ir visą mėnesį *Februa*.

Surandame, kad tas pats Julijonas sekantį metų, tai yra 46 m. prieš Kristų, 708 m. pagal romėnų kal., paliko vėl *Sausį* — *Janus* mėnesį kaip pirmą metų mėnesį.

Bet mėnesių vardų nebekeitė. O saulės, sužargoninę ir šią baltą dieną juos klaidingai vadina. Pavyzdžiui: Rugsėjis (mūsų lietuviškai), kuris tikrenybėje yra devintas mėn., vadina *Septem* (September sužargonintai) kas reiškia septintą metuose mėnesį. Vėl, *Octo* — *October* reiškia aštuntas, o tikrai yra dešimtas. *Novem* — *November* reiškia dešimtas, o yra vienuoliktas ir tt.

Kadangi Julijono kalendorius buvo sutvarkytas geriausiai iš visų pirmiau buvusių, nors ir su maža klaidėle, tai jis ir liko priimtas daugelio valstybių. Bet ir ta maža klaidelė augo ir augo kol išaugo į didelę ir nebepakenčiamą. Visų vėl buvo jaučiama metuose netvarka, skaitantis su saulės eiga. Ėmė vienur kitur reikštis mintis, kad reikia daryti kolendoriui galutiną — pastovią reformą. Susirūpino tuomi ir popiežiai. Pagalios, popiežius Gregorius XIII pradėjo stropiai darbuotis ištaisymui kalendoriaus klaidų ir įvedimui pastovaus su visais smulkiaisiais laiko išmatavimais.

1582 metais Romoje sušaukė anų laikų visus toje srity žinovus. Ta žinovų komisija kalendorių pataisė. Kalendorius, kurį mes šiandieną turime, vadinasi Gregoriaus XIII kalendorius, arba Gregoriškasis.

Toji komisija išmetė iš Julijono kal. dešimtį dienų, nuo penkto iki keturiolikto Spalių mėn. 1592 m., nes tos dienos buvo priaugę per šimtmečius tik iš 11 min. ir 14 sekundų kas metai.

Tad, kad palaikius Saulės metus "rėmuose", kitais žodžiais pastovesnius, kiekvieno šimtmečio metais, kurie nesidalija ant 400, nedaryti ilgaisiais metais, bet palikti Vas. mėn. su 28 d. Taip kad 1600 metai buvo ilgieji metai, bet 1700, 1800 ir 1900 buvo trumpieji metai. Tik 2000 metai vėl bus ilgieji šimtmečio metai, t. y. Vasario mėn. su 29 d. Kitais žodžiais, Julijono kal. per 400 metų turi 100 ilgujų metų (leap years), nes kas keturi metai Vasario mėn. turi 29 dienas, o Gregoriškasis kal. per 400 m. turi tik 97 ilguosius metus — Vasario mėn. su 29 dienomis (leap years). Per tai mūsų saulės metai palaikomi pastovūs. Nes metai susideda iš 365 d., 5 val., 48 min. ir 46 sek. Matematikų išskaičiuojama, kad dar iš atliekamų sekundų kas metai, 3900 metais susidarys — priaugs viena diena.

Bet visgi truko ilgai, kol nauja kalendoriaus reforma išsipatino. Rusija laikėsi Julijono kal. iki paskutinės revoliucijos, t. y. 1917 metų. Už tai jų kalendorius ir buvo atsilikęs per 13 dienų nuo Gregoriškojo. Tas pats ir su Graikija, Turkija. Vokietija priėmė tik dėka mokslininko Leibnie pastangom 1700 m. Anglijai tai dar keblumų buvo, nes naujus metus pradėdavo su Kovo-Martus mėn. pavasarį. Galutinai priėmė Gregoriškąjį kal. tik 1751 m.

Kadangi Gregoriškąjį kal. protesto-

niškos tautos vadindavo *katalikiškuoju* kal., tai ir purtindavos nuo jo. Koks naivus fanatizmas!.. Bet... kas apsieina be jo?

Idomus yra buvęs Prancūzijos kalendorius. Tuoju po revoliucijos, t. y. 1792 m., naujoji valdžia įvedė kal. su 13 mėn. metuose. Kiekvienas mėn. turėjo 30 dienų, kiekvienam mėn. po 3 savaites, o savaitėje 10 dienų. Metai ėmė savy 390 dienų. Likusias penkias dienas švėsdavo ir jų neskaitydavo prie metų. Šioks kalendorius nebuvo pagrįstas nei ant astronomiškų pamatų, nei tautos noro. Pasidėkojant drąsuoliui La Landa, Prancūzija 1806 m. grįžo atgal prie Gregoriškojo.

Nors, kaip jau matėme, nei Julijono nei Gregoriškasis kal. nieko bendro neturi su mėnulio keitimosi, bet visgi mėnulis yra įkištas į kalendorių dėl šventimo Velykinių švenčių. Velykos visada švenčiamos pavasarį, Kovo ar Balandžio mėn., tą šventadienį po pilno mėnulio.

Žinovai gali išskaičiuoti jau per šimtmečius iš anksto, kokiais metais kokią dieną bus Velykos. Kokiais m., kokią dieną, pirmadienį, antradienį, ar trečiadienį bus Kalėdos (Gruod. 25) ir tt. Tokiais pat išskaičiavimais jie siekia ir giliai praeitį.

Apie kalendorių ir jo istoriją pas įvairias senovės tautas galima storą knygą prirašyti. Bet čia tik paduodu trumpoje sutraukioje tuos svarbesnius faktus.

Dar yra tautų, kurios ir šiais moderniškais laikais laikosi prie anų laikų suformuotų kalendorių; kaip tai: žydai, kiniečiai, mahometai ir daugybė kitų.

Kalendorius, taip labai paprastas ir kasdieniškas... Sienos ir durys nukabinėtos jais. Kasdieną matome ir apie jį kalbame... Bet tikrenybėje, kaip mažai apie jį žinome.

Moteris Lietuviškumo Saugotoja

“Praeities moteris daug nusipelnė mūsų tautai. Ne vienas žymesnis tautos vyras yra baigęs mokyklą prie ratalio. Moteris buvo knygnešė, lietuviško rašto kovotoja, lietuviškos kalbos laikytoja.

“Ir dabartinė moteris turi būti lietuviškos kultūros žadintoja ir skiepintoja.

“Šių dienų moteriai nepakanka mokėti auginti vaikus, suprasti kulinariją, namų ruošą. Ji turi eiti kartu su gyvenimu:

sekti literatūrą, skaityti laikraščius, knygas, pažinti meną, muziką, kad galėtų būti vis pilna kūrybinės nuotaikos ir neatsilikty nuo kitų šeimos narių.

Moteris — motina turi vis duoti ir duoti savo šeimai.

“Ji yra savo vyro geriausia draugė, dvasinių reikalų bendrininkė, savo vaikų vyresnė draugė — patarėja. Jos pareiga dvasiškai sutapti su kiekvienu šeimos nariu. Gera motina išaugins atsparius, sveikus, siela ir kūnu užgrūdintus vaikus, išmokys juos mylėti tėvynę ir visus brolius lietuvius.

Geros lietuviškos motinos vaikas nežiūrės su panieka į nuskurusį praeivį, bet užjaus ir stengsis jam padėti.

“Motina savo kultūrinę veiklą pradeda šeimoje, nes ji žino, kad labiausiai pasitarnaus tautai išugdžius taurias, nepalaužiamas dvasias kartas.

Svetimos įtakos negali nublukinti moters lietuviškojo “aš”. Tautinių draugių devėjimą, melodingos liaudies, nors kartais ir liūdno dainos pamėgimą, savo tautiškus šokius, žaidimus, pasakas, lietuviškos kalbos skambumą ir visa tai kas sava, lietuviška, turime

pamilti visa širdimi ir perduoti iš kartos į kartą.

“Reikia saugoti ir nešti kitoms kartoms paveldėtą turtą — lietuvių sielos turtą.

“Dažnai primetama moteriai, kad ji sumodernėjusi išore, sėdi kavinėse ir tt. Tokių moterų maža pas mus; tai tik maža dalis miesto moterų. Ir ta moderni moteris ar tai jau būtinai smerktina? Rūbai, tai tik paviršius, taip greit žmogaus nepakeis. Žiūrėkime į jos sielos gelmes: kad tik jose nebūtų mūsų lietuviška prigimtį įleidžiančių jausmų.

“Ji ištikimiausias šeimos narys, didžiausia konservatorė ir viso lietuviškumo saugotoja.

“Moterys rūpinosi išlaikyti ir stengiasi kelti mūsų kultūrinę veiklą per savo spaudą ir organizacijas. Tačiau užmirštama, kad šios priemonės dažnai daug moterų nepasiekia.

“Jei leidžiamos sumos apsiginklaviui, tai dvasiniam ginklui kultūros kėlimui nesigailėkime.

Moterys, turėdama jautresnę širdį, neprivalo pamiršti kaime likusių artimųjų, neprivalo pamiršti vargšų, kurie dvasiškai ir materialiai skursta.

Nepakanka vien pačiai lavintis, bet

reikia tą šviesos kibirkštėlę nešti ir žiebti ten, kur jos dar nėra.

Visos moterys turi vieningai stoti į darbą.

Gera, susipratusi lietuvi, negali šiandien ramiai sėdėti nieko kultūriškai neveikdama. Turime dirbti, skverbtis į kiekvieną pirkį.

Moteris turi būti tuo spinduliu, kuris sušildytų kartais gal jau blystančią lietuvišką širdį.

K. Kodatienė

Bonza Ir Išdidi Gražuolė

Viename Indijos mieste gyveno turtingi indusai, kurie turėjo neapsakomą grožės dukterį. Tėvų turtas, o ypatingai jos, tiesiog dangiškas, grožis, skandino ją išdidumo bangose. Indijos vyrai, ir tai nepaprasti, bet dar radžiai — kunigaikščiai didžiausia laime skaitė galėdami nors maloniu žvilgsniu pažvelgti į ją tuomet, kada klupodami, kaip prieš kokią deivę, teikė jai brangiausias dovanas. Nors jų dovanas priimdavo ir, kaip ir kiekvienos moteries, einant gamtos dėsniais, širdyje ruse no meilė prie vyrų, bet ji mokėjo juos vien tik niekinti.

Slinko metai, ji brenė amžiuje ir meilė prie vyrų kas kart didėjo. Tačiau nepaprastas jos grožis neleido jai nei vienam tarti šių žodžių: "Taip, aš sutinku būti tavo drauge, kad su tavim sykiu perėjus pavojingą gyvenimo kelionę."

Pagalios ji jau truputį paseno, jos grožis prigeso, taip pat ir meilė prie vyrų. Aprimo ir vieniša, be jokių sukrėtimų, manė baigti gyvenimo kelionę, kaip, štai syki jai teko pamatyti vieną dar jauną bonzą — budistų dvasiškį, vienuolį, į kurį tuojau įsimylėjo. Greit parašė jam laišką kviesdama ją atlankyti. Gavęs laišką bonza jai taip pat laišką atsakė: "Gerai, kaip ateis laikas, aš atlankysiu, tik ne dabar."

Perskaičius tokį atsakymą gražuolė labai supyko, nes negalėjo suprasti, kad paprastas, suvargęs bonza drįsta niekinti jos malonę, kurios taip labai troško didžiausieji krašto didikai — radžai, Indijos valdovai. Įkarščiui nuslinkus, vienok nusiramino ir pagalvojo sau: gal, jis dabar nedrįsta ateiti dėl to, kad yra vargšas ir neturi gražių drabužių. Tad ėmė ir per tarną pasiuntė jam puikiausią drabužių eilę

sykiu maolniai kviesdama ją į atlankyti. Bet ir tas žygis buvo veltui. Grąžindamas drabužius bonza prie jų prisegė ir laiškutį su šiais žodžiais: "Kada ateis laikas, aš ir nekviestas ateisiu. Bet tik ne dabar."

Perskaičius tą laiškutį gražuolė dar labiau supyko ir nutarė už tai jam atkeršyti. Tačiau, įkarščiui atslugus, vėl pasiuntė jam laiškutį kviesdama ją atlankyti, sykiu ir grumodama, kad, priešingai, bus atkeršyta. Bet bonza ir ši sykį šaltai jai atsakė: "Kaip ateis laikas, aš tave aplankysiu. Tik tai ne dabar."

Slinko dienos. Gražuolė galvojo apie kerštą neklusniam bonzai. Bet, štai, vienas jos didelių adoratorių, radža, kuris savo laiku prakišo didelius turtus pirkdamas jai dovanas, radęs nieką teisėją apskundė ją nebūtuose prasikaltimuose. Teisėjas išdavė dekretą ją nužudyti, bet ne susyk, tik kanikiniais.

Apie tą baisią nelaimę sužinojo taisai bonza ir kuogreičiausiai išsiskubino pas nuteistąją. Bet jau buvo pervėlu. Nuvykęs pamatė baisų reginį: buvusiai gražuolei buvo nukirsstos abi rankos, nupiautos abi ausys, kuriose ankščiau kabojo brangūs deimantiniai auskarai, padovanoti to radžo, kuris dabar ją pražudė, ir nupiautos abi lūpos, kas darė ją pasibaisėtina baidykle. Tačiau bonza pasilenkęs pabučiavo jos skruostus ir prispaudęs jos galvą prie savo krutinės maloniu balsu tarė: "Vai, kokia tu žavėjančiai graži, mano sesuo." O jinai, pažvelgus jam į akis pamatė jose didelę meilę kentančiam artimui, pradžiugo ir, supratęs niekybę visko, kas yra žemiška, atsiduso ir tarė: "Niekybė niekybių ir viskas niekybė, apart mylėti Dievą ir

Ir Namie Reikia Gražiai Elgtis

Švelnumas, gražus elgimasis, geras būdas yra dideli žmogaus prieteliai. Tas žmogus, kuris turi šiuos privalumus visada bus laimingesnis už šiurkštuolį, stačioką, užsispyrėlį. O šiuos gerus privalumus galima įsigyti; tam reikia tik trupučio pastangų ir gerų norų.

Mat negana gražiai elgtis tik draugijoje, tarp svetimų, bet mandagumas reikalingas ir namie tarp savųjų. Teisingai kažkas pasakė, kad padorus gražus elgimasis, tai nėra drabužis, kuriuo apsivelkame tik einant į svečius, bet juo reikia pasižymėti visur ir visada.

Iš kitos pusės, jei mes prie svetimų stengsimės gražiai elgtis, tai mums niekada nepavyks, nes prie to nebūsimė įpratę.

Bet kaip tą gražų elgesį pasisavinti, kaip prie jo įprasti? Koks mandagumas yra reikalingas namie?

Antai, dažnai skundžiamės, kad vaikai negražiai elgiasi, negražius žodžius vartoja, nemoka pasisveikinti, padėkoti, prieštarauja ir t. t. Dar daugiau, kai tie vaikai užauga, jie net savo tėvų nebegerbia, jų neužjaučia, nepagudžia. Tačiau kai pagalvoji, tuojau kyla mintis, o ar mes gražiai su vaikais elgiamės, ar ne mes patys visų tų blogybių juos išmokome? Barniai, koliojimas, vistiek ar jie skirti saviems, ar svetimiems, vaikams palieka didelį įspūdį. Jie mano, kad jei suaugę, protingi žmonės, taip elgiasi, tai vaikams

būtinai reikia taip daryti, nes vaikai viską seka, ir mokosi daryti iš suaugusių. Arba vėl, ar mes dėkojame vaikui, kai jis atneša mums reikalingą daiktą, ar pasakome jam sudieu išeidami iš namų? O jeigu mes verčiame vaiką sveikintis arba dėkoti, tai jam atrodo nedrąsu, lyg gėda, nes neiįprasta, jis to nemato savo namuose.

Niekada nepakenks, jei išleisdami vaikus į mokyklą, patys pasakysime jiems sudieu, o einant gulti pratinysime vaikus pasakyti labanakt tėvams, seneliams, jei paraginsime vaikus pasveikinti tėvą švenčių proga, arba kartu su vaikais paruosime jam kokią dovanėlę (pirštines, kojines, nosinių ar kitų niekniekių), tai matydami vaikai mokysis atjausti, paguosti tėvus, mokysis juos gerbti. Kad kartais taip pasveikintas tėvas neparodytų vaikams, kad tai jam nesvarbu, kad čia tik vaikų darbai, motina gali tėvą įspėti, kad vaikai rengiasi jį pasveikinti, kad jis įvertintų gerus savo vaikų norus. Jei motina stengiasi iškelti tėvo nuopelnus ir meilę savo vaikams, o pasitaikiusį netaktą (blogą pasielgimą), kaip nors sušvelnina, pateisina nuovargiu, ir jei tėvas tuo pačiu atsimoka motinai, jei taip pat paragina vaikus atjausti, pavaduoti motiną, parodyti jai meilės, pasveikinti ją motinos dieną ar švenčių proga, — tokioje šeimoje ir senatvėje vaikai neniekins savo tėvų, neišdrįs jų skriausti, nes jų sielose bus įskiepytas gražus elgimasis, užuojauta. Be abejo, ir suaugusieji taip pat turi elgtis su savo tėvais (vaikų seneliais), jų nežeminti, neniekinti, bet stengtis palengvinti jų senatvę.

jam vienam tarnauti." Ir taip, laikydamą priglaudus savo galvą prie bonzos krutinės užmigo saldžiu, amžinu miegu.

Lietuviškai parašė K. Vidikauskas

Kiekvienuose namuose yra truputis nesusipratimų. Tačiau tėvai niekada

neprivalo tuos nesusipratimus aiškinti prie vaikų, nei prie tarnų. Kad ir didžiausią blogybę būtų padaręs vyras ar žmona, niekada negalima tiek nesusivaldyti ir tai pasakyti prie vaikų ar tarnų. Visus tarpusavio nesusipratimus tegali aiškintis tik vieni tėvai, be liudininkų.

Taip augę vaikai mokės gerbti ir savo tėvų namus ir savo naujai sukurtas šeimas.

Be to, atkreipti dėmesį ir į mažmožius, pav. visai be reikalo vartojami kad ir ne keiksmo, bet negražūs žodžiai. Be jų puikiai galima apseiti. Niekur kitur tur būt taip nevartojami negražūs žodžiai, kaip pas mus. Venkime jų netiek prie vaikų, bet ir prieš patys save. Prie tų žodžių esame taip įpratę, kad mums atrodo, jog be jų ir apseiti negalima, bet tik pabandykime kurį laiką ir pamatysime, kad jie visai nereikalingi, tik teršia mūsų vidaus gyvenimą.

Kas pakenčia nešvarą ir netvarką, tas negali susilaukti kitų pagarbos.

Taip pat ir prie stalo, nors ir vieni valgome ir niekas mūsų nemato, nepažeminkime savęs. Nevalgykime taip, kaip netinka, nes žmogaus garbė to neleidžia.

Neužmirškime ir pačios savęs. Kiekvieną rytą tik atsikėlus šukuoti plaukus, praustis, tvarkingai apsirengti, yra kiekvienos save gerbiančios moters pareiga. O kai gražiai kultūringai elsimės namie, kiekvieną dieną ir kiekvienoje vietoje, tada savaime mūsų elgesys bus gražus ir padorus ir svečiuose, tarp svetimų.

E. S. ("M. L.")

Nusideginus ranką ar ką kitą, geriausia nudegintą vietą apdėti šlapia druska.

Šeima – Džiaugsmo Priežastis

Apie Amerikos prezidentą Linkolną pasakojama, kad jis Filadelfijos mieste turėdavo praeiti pro naujai statomus namus. Iš visų darbininkų ypač jam kritęs į akis vienas, kurs kasdien buvo gerai nusiteikęs. Kartą Linkolnas pasišaukė jį nuo laiptų žemyn ir paklausė:

— Sakyk man, mielas, dėlko tu taip visada esi linksmas, patenkintas.

— Ponas prezidente, — atsakė jam darbininkas, — mano džiaugsmo priežastis yra paslaptina...

— Norėčiau žinoti, kas toji paslaptis, — vėl klausinėjo Linkolnas.

— Gerai, ponas prezidente! Kad taip nori, pasakysiu: *mano džiaugsmo paslaptis yra manoji šeima*. Ryto metą, kai aš einu į darbą, žmona atsisveikindama mane peržegnoja. O kai vakare grįžtu, ji vėl su tuo pačiu malonumu mane priima, o mano vaikai šoka man į glėbį... Netikėsite, ponas prezidente, kaip tai visa mane džiugina! Po vakarienės mes dar susėdę valandėlę pasikalbam. Aš esu neturtin gas žmogelis. Turiu sunkiai dirbti, kad pelnyčiau duoną. Tačiau esu laimingas ir patenkintas, nes namie turiu gerą žmoną, kuri yra dora mano vaikelių motina."

Britanijos karo lėktuvų transporte -- iš dirbtuvių į kariškus aerodromus -- tarnauja ir moterys lakūnės. Viena lakūnių Mona Friendland yra net pasižymėjus.

••

Jei pas ką atsiranda plaukuose glindų, tai reikia galvą ištrinti baltu actu, o paškui gerai išsišukuot su šepečiu. Glindos išnyks.

SUTARTIS SU LIEŽUVIU

Kalba yra brangi Dievo dovana. Deja, ne visa, kas turi ypatingą vertę, pasaulyje yra užlaikoma savo aukštumoje. Žmonija yra pripratusi piktnaudoti visa, kas tik šiokių ar tokiu būdu prieinama. Jai beveik nieko nėra kilnu, šventa, amžina. Kas vakar aureole švytėjo, šiandien, o jei ne, tai rytoj elgetos rolėje keliaus per pasaulį. Dažniausiai nuodėmė saulės rūbucse su pavydėtinu pasisėkimu visame kame triumfuoja. Vos retkarčiais ji išlenda be kaukės, kaip yla iš miašo.

Kad ir ta kalba. Ji drabstoma baisiausiomis šlykštybėmis, valkiojama gatvės valkatos vietoje. Įvairiomis nesąmonėmis teršiamos lūpos, tuščiavidurių asmenybių skleidžiamos nuomonės įvairias pavidalais be gėdos bei savigarbos. Žodis nuginkluotas tiek eilinių žmonių, tiek pareigūnų, elito sąžinėse. Žodis remiasi kitu kuo, tik jau ne moralės dėsniais.

Žodis liko be jokio svorio. Sakytum, populiarius tik ūkanotų frazių žaidimas, tik patogi priemonė išreikšti savo vidujinei menkystei. Garbės žodis, sutartys ne daugiau reiškia, kiek muilo burbulas, matuojant medžiagos pajėgumo plotmėje. Geras vardas, net mokslo ir meno žodis panaudojamas dinamito preparatu.

Iš tikrųjų taip neturėtų būti. Žodis nėra beprasmiskas žaislas. "Ir Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų." Dieviškasis Žodis iš esmės yra pati Tiesa. Ir žmogiškasis žodis pagal Dievo paveikslą ir panašumą turi būti paremtas neklaidingu, pastoviu pamatu, turi virsti kūnu, tikruoju gyvenimu.

Žmogaus proto bedugnės ilgisi pasotintamos tiesos spinduliais. Kilnių

minčių verpetai teuzkerta kelią dvasios lėkštumui. Tiesus, ugingas žodis teapvaldo žemesniąją prigimtį. Atvirkščiai, nuo nepadorių, destruktivių minčių netolimas kelias prie pražūtingų darbų, donkichotiškų žygdarbių.

Reikia maldos, dinamizmo, heroizmo dvasios, kad liktų perlaužta trumparegiškų gandų, prasimanymų šmeižtų, keiksmų ir kitų liežuvio negerovių siena. Liežuvis — nedėkingiausias ir maištingiausias elementas.

Kas liežuvį pajungia, tas jau tuo pačiu turi patikimą asmens liūdijimą. Anot šv. Jokūbo, "jei kas nenusikalsta liežuvio, tas yra tobulas žmogus." Jis gali taip pat laikyti pažabotą ir visą kūną... Iš tos pačios burnos eina palaiminimas ir prakeikimas. Tai neturi, mano broliai, taip būti. Argi versmė išleidžia iš tos pačios skylės saldų ir kartų vandenį? Argi gali fygos medis nešti vynuogės arba vynmedis fygas? "Patyrimas perdaug dažnai mus moko, — sako Spinoza, — kad žmonėms sunkiausiai suvaldyti savo liežuvį." Ypač dabartinis amžius dera vadinti "liežuvio amžiumi." Ir Kristus pabrėžia: "Sakau gi jums, žmonės, teismo dieną duos atskaitą iš kiekvieno nenaudingo žodžio, kurį jie kalba, nes dėl savo žodžių busi išteisintas ir dėl savo žodžių busi pasmerktas" (Mt. 2, 36). Todėl šiaip ar taip yra gyvenimiškas dalykas — rimta ir protinga sutartis su savo laisvo elgesio liežuvio.

Petr. Markaitis (Ž. P.).

Kartais, kai naktį nesiseka greit užmigti, galima pabandyti išgerti kiek vandens ir tas gali pagelbėti užmigti.

KUOPA NETEKO MOTINOS, O SAJUNGA VETERANĖS

Chicago, Ill. (Brighton Park). — Rugpiūčio 25 d. M. S. 20 kuopa apgaubė gedulo šydas išgirdus, kad mirė Pranciška Šatienė, vieną Moterų Sąjungos steigėjų, žymi organizatorė, Sąjungos Garbės narė ir matina 20-tos kuopos. Šia porga nors trumpai pabrėšiu iš velionės gyvenimo ir kilnių darbų.

A. a. Pranciška Šatienė (Macijauskaitė) atvyko iš Lietuvos 1898 metais, iš Batakių parapijos, Raseinių apskrities. Jauna būdama jau pradėjo organizuoti katalikiškas draugijas. Susituokė su S. Šimkum, kuris neužilgo mirė. Gegužės 5 d., 1925 metais, susituokė su K. Šatu ir gražiai sugyveno.

Velionė buvo ramaus būdo, linkma, Dievą mylinti, kiekvieną dieną priimdavo Švč. Sakramentą.

Kai prasidėjo judėjimas organizuoti Amerikos Lietuvių Rymo Katalikių Moterų Sąjungą, velionė buvo viena pirmutinių pradėti tą gražų darbą. Ji atidarė pirmą Moterų Sąjungos seimą Chicagoje ir buvo pirmoji Centro vice pirmininkė. Seimas ją apdovanojo Garbės žiedu. Vėliau suorganizavo tris kuopa: West Side 7, Dievo Apvaizdos parapijoj 3 ir Brighton Park 20. Išpradžių 20 kuopoj buvo pirmininkė, išdininkė ir raštininkė. Per kelis metus viena išlaikė tą kuopą. Darba ir

A. a. PRANCIŠKA ŠATIENĖ

finansiniai Sąjungą rėmė. Neveltui 20 kuopa ją labai mylėjo ir buvo vadinama kuopos mamytė. Pastarasis seimas, įvykęs Worcester, Mass., pakėlė ją į Garbės nares. Deja, tik metus pasidžiaugė ta garbe. Ji buvo Moterų Sąjungos uola ir niekas negalėjo jos pajudinti ar atkalbinti iš Sąjungos. Nebuvo to vakarėlio, kur nebūtų matoma jos graži šypsena. Moterų Sąjungą mylėjo kaip pati save, kartais užmiršdavo savo senatvę bedirbdama ir kaibindama naujas nares Sąjungai. Jos darbai pasiliks Moterų Sąjungos istorijoje.

20 kuopa jos niekuomet neužmirš, nes ji yra kuopos organizatorė. 25 m.

gyvavimo jubiliejui paminēt kuopa rengia bankietā Gruodžio 29 d., 1940 m. A. a. P. Šatienē laukē tos dienas, bet Dievas jā pašaukē. Bankiete jos vieta atminčiai bus papuošta gedulu. Jos darbai nuolat švies kuopai, nes jos pagelba kuopa išaugo viena didžiausių Chicagoje.

Palaidota Spalių 2 d. Nekalto Prasiidėjimo parapijos bažnyčioje, kuriai velionė daug yra veikus ir aukojus, paskutinį kartą, jau gulint karste, atlaikyta trejos Mišios. Prie didžiojo

altoriaus Mišias laikė pats kleb. kun. A. Briška ir pasakė gražų pamokslą apie velionės gyvenimą ir nuopelnus parapijai, Moterų Sąjungos organizacijai ir savo gimtinei Lietuvai. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, daug sąjungiečių iš visos Chicago, taip pat buvo atstovaujama ir svetimtaučių moterų Forest' organizacija, kurios velionė buvo narė.

Palaidota Šv. Kazimiero kapuose.

Amžiną atilsį duok jos sielai, Viešpatie.

Elena Statkienė

Iš Centro Raštinės

IŽDO GLOBĖJOS RAPORTAS

Pildydama savo pareigas, kaip Centro išdo globėja, peržiūrėjau knygas ir viską radau tvarkoje kaip raštininkės, taip ir išdininkės knygose. Tik noriu, kad narės įsidėmėtų vieną: Pašelpos skyrius yra tuščias ir jau reikėjo pinigų pridėti iš Atsargos Fondo. Beveik kiekvieną mėnesį išmokama daugiau, negu įeina. Pavyzdžiui, Kovo mėnesį įėjo \$800, gi reikėjo išmokėti \$1,100. Birželio mėnesį įėjo \$400, išmokėta \$1,400. Susirūpinkime šiuo reikalu. Sulaikykime tuštinimą mūsų organizacijos išdo. Ateinančiam seimui šis dalykas turės būt opus klausimas ir gerai apsvarstytas.

Beje, šis mano raportas išrodo gan vėlokas, bet tas įvyko ne dėl mano kaltės. Centro knygos metams užsidauro Liepos 1 d. ir man pirmiau nepaprašius raštininkės knygų, gi jai kaip tik tuo laiku atostogaujant, turėjau laukti kol sugrįš namo. Sugrįžus vėl nebuvo galima jų tuoju imti iki viskas nebuvo įrašyta už Liepos mėnesį. Knygos buvo reikalingos raštininkei iki pusiau Rugpiučio mėne-

sio. Po to, gavus jas, skubinau peržiūrėti, kad jums, gerbiamosios sąjungietės, pranešus savo darbo sekmes.

Albina A. Poškienė,
išdo globėja

SULAIKYTA "MOTERŲ DIRVA"

Šiuomi pranešu, kad Rugsėjo mėnesį tapo sulaikyta "Moterų Dirva" šių kuopų narės:

36 kp. Ver. Apšegienei, 12611 Lake Shore, Cleveland, O. Priežastis — Removed — left no address.

68 kp. M. Stukienei, 215 Oak St., Newark, N. J. Priežastis — No such number.

68 kp. O. Pocienei, 388 Walnut St., Newark, N. J. Priežastis — No such number.

23 kp. T. Tarvydienei, 131 So. Pittsburgh, Pa. Priežastis — Not found.

54 kp. U. Karnagienei, 527 Westminster Ave., Detroit, Mich. Priežastis — Removed — left no address.

24 kp. O. Baikauskienei, 377 Broadway, Brooklyn, N. Y. Priežastis — Removed — left no address.

45 kp. D. Sesnauskienei, 131 Bri-
ghous St., Hudson, Mass. Priežastis —
Removed — left no address.

17 kp. E. Jakaitienė, 18 Tredean
St., Hartford, Conn. Priežastis — Re-
moved — left no address.

5 kp. M. Karužienė, 1017 Morris
St., Linden, N. J. Priežastis — Not
found.

13 kp. R. Apšegienė, 580 Glennville
Dr., So. Boston, Mass. (Allston).
Priežastis — Removed — left no ad-
dress.

3 kp. B. Pankauskienei, 1921 Ca-
nalport Ave., Chicago, Ill. Priežastis
— Not there.

20 kp. A. Bruzgulienei, 2645 W.
43rd St., Chicago, Ill. Priežastis —
Removed — left no address.

Kuopų sekretorės prašomos tuojau
pranešti administracijai tų narių tik-
rus adresus, nes kitaip jos negaus
organo. Sekretorėms nepranešus, admi-
nistracija nebus kalta dėl narės skun-
do. *S. Sakalienė, adm.*

Mūsų Veikimas

SVTIKINAME

Centro raštininkės Marijonos ir Juo-
zo Vaičiūnų dukrelė Elena susituokė
su Albertu Statkum. Spalio 12 d. iš-
kilmingą šliubą per Mišias Šv. Anta-
no bažnyčioj, Cicero, Ill., suteikė jau-
nosios dėdė kun. Jeronimas Vaičiūnas.

Šaunus vestuvių bankietas įvyko
Šv. Antano parap. salėj, kuriame da-
lyvavo žymių svečių ir jaunųjų gi-
minės.

Elenutė, gražiai išauklėta savo tė-
velių, rodė gražų pavyzdį visuome-
nės veikloje. Priklauso prie parapijos
choro, Sodalicijos ir yra narė Moterų
Sąjungos. Visur veikimu prisidėjo, dėl
to besiruošiant į moterystės luomą, bu-
vo šauniai pagerbta: surengta net ke-
turi "bridall shower," per kuriuos ap-
dovanota įvairiomis brangiomis dova-
nomis.

Jaunasis Albertas Statkus taipgi y-
ra pavyzdingas Ciceroje jaunuolis.

Linkime jaunai, gražiai porai —
Elenai ir Albertui — sukūrusiems
naują šeimos gyvenimą, laimės ir pa-
sisekimo.

Ilgiausių metų!

ŽINIOS IŠ 27 KUOPOS

Norwood, Mass. — Rugsėjo 25 d.,
A. ir M. Kavaliauskų namuose buvo
surengtas kuopos "beanos".

Nors tą vakarą oras buvo labai ne-
malonus, tačiau nemažai susirinko lo-
šėjų. Teko matyti viešnių ir iš kitų
kolonijų, kaip tai Montello, Medway,
Roslindale ir Dorchester, Mass.

Po lošimo atsilankusiems duota ska-
naus užkandžio.

Surengimui šio "beanos" daug pa-
sidarbavo M. Kavaliauskienė, J. Tvas-
kienė ir A. Dalečienė. *Dalyvė*

Susilaukė sūnaus

Glebuvai, gyv. Walpole, Mass., per-
eitą mėnesį susilaukė sūnelio. Sveiki-
name! E. Glebuvienė yra 27 kp. narė.

Minėjo sukaktį

Spalio 1 d., kuopos narė Elena Na-
vikienė minėjo gimtadienio sukaktį.
Kuopos narės nuoširdžiai ją sveikino.
Reikia pažymėti, kad Elena yra dai-
nininkė (solistė) ir priklauso prie pa-
rapijos bažnytinio choro. Ji dažnai sa-
vo gražių balsu palinksmina publiką.

Novikienė dabar eina finansų raštinkės pareigas vietinėj Moterų Draugijoje. Nemažai dirba ir kuopos veikime.

Koresp.

☺

Rugsėjo 21 d. A. F. Kneižių namuose pagerbta T. Mitchell jos gimtadienio proga. Dalyvavo P. Manikienė (p. Mitchell'ienės sesutė), V. Petrukevičienė ir M. Kavaliauskaitė iš Hartford, Conn., M. Kavaliauskienė ir jos dukrelė Florencija (norvoodietės). Dalyvės sveikino T. Mitchell, linkėjo sveikatos ir įteikė dovanėlių. Teklė Mitchell yra Vinea Mitchell ("real estate") pardavėjo, žmona, Nashua, N. H., ir Kneižių sesuo. Ji taipgi 58 kp., Nashua, N. H., ilgametė finansų raštinkė ir Mass., Maine ir N. H. apskr. išdininkė.

K.

☺

54 kp. R. Janulauskienė, 3919 Lillibridge, Detroit, Mich. Priežastis removed — left no address.

13 kp. M. Ančiukaitienė, 131 G. St., So. Boston, Mass. Priežastis Removed — left no address.

SAJUNGIEČIŲ SURPRYZAS PAVYZDINGAI ŠEIMAI

Chicago, Ill. (Brighton Park). — Biznieriams Rapolui ir Sofijai Balzekams, Rugpiūčio 21 d., jų dukrelės Mrs. Frances Bohl namuose, M. S. 20 kp. narės surengė surpyzą 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Rengėjos pokylio buvo: M. Paukštienė, E. Statkienė, U. Restainienė. Prie užkandžio pagelbėjo Frances Bohl, Stirbienė ir S. Jonikienė.

Narių 20 kp. pokyly skaitlingai dalyvavo. Jubiliatams sudėta linkėjimų, dovanų ir gėlių. Už visa tai jubiliatui susijaudinę nuoširdžiai dėkojo rengėjoms ir dalyvėms.

Jauki nuotaika buvo pas visus, nes

patys jubiliatui yra linksmūs ir simpatiški. Tad ir visoms linksmą buvo su jais vakarą praleisti.

R. ir S. Balzekai yra seni biznieriiai. Per daugelį metų laiko bučernę. Išauklėjo gražią šeimą: vieną sūnų ir keturias dukteris. Trys dukterys jau yra vedusios ir visos priklauso M. S. 20 kuopai, t. y. Bernice Weber, Irene Weber ir Frances Bohl. Jaunesnioji Virginia priklauso jaunamečių skyriui. mai! Valio!

Koresp. A. P.

ŠEIMYNIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS PAVYKO

Cleveland, O. — Moterų Sąjungos 26 kp. turėjo išvažiavimą Rugpiūčio 18 d. Naviekų sodely. Dalyvavo skaitlingas būrelis sąjungiečių ir svečių: Samai, Maloniai, Mušinskai, Magilai, Pečiuliai, Jankauskai, Kazlauskai, Ai. Šukiai Lučkai, Marozienė, Viečierkienė, Alv. Jakubauskienė, M. Šarkiūtė, P. Urbšaitė, Davidanskaitė, Lincevičiūtė, Miniotas ir kiti.

Gardžiai pagaminti valgiai pačių sąjungiečių sudovanoti. Su dovanomis prisidėjo pirm. Durasevičienė, V. Šukuri šiai pramogai iškepė didelį pyragą.

26 kuopos pramoga buvo sekminga. Pirm. Ona Durasevičienė už atjautimą ir nuoširdumą visiems kuopos vardu reiškia padėkos žodį: narėms aukotokienė, Malonienė ir Ona Mačiutienė, joms, rengimo komisijai, darbininkėms ir atvykusiems svečiams.

Ag. Navickienė, koresp.

MŪS KUOPA AUGA

Brooklyn, N. Y. — 29 kp. laikė susirinkimą Rugsėjo 18 d., parap. salėje. Narių atsilankė nemažai. Išklasyta visų raportų ir svarstyta apie "kugelio vakarą," kuris įvyko Rug-

sėjo 26 d. Be to, įsirašė dvi narės: Florence Shalinskaitė ir K. Jakamavičienė. Malonu buvo priimti jas, ypač F. Shalinskaitę, kuri iš profesijos yra laidotuvių direktorė. Jos mamytė ir gi yra narė 29 kp. Ji sutiko užleisti savo namą kuopos "bunco" pramogai. Laikas bus vėliau prancštas.

Po susirinkimo narės pavaišintos arbata, sūriu ir kėksais. Buvo ir dovanų, kurias parūpino ir aukojo M. Kivitiene ir J. Adomienė.

Nuoširdžiai joms ačiū. Dovanas laimėjo F. Shalinskaitė ir P. Gražienė

29 kp. "kugelio vakaras" buvo Rugsėjo 26 d., parapijos salėje. Žmonių atsilankė nemažai. Pe'no liks.

Narėms reikėtų skaitlingiau dalyvauti kuopos parengimuose, nes šiuosyk kaž kodėl narių nedaug dalyvavo.

Nuoširdžiai ačiū dirbusioms tame vakare: P. Gražienei, Damušienei, Ragėlienei Rainienei, Žemaitienei, Žaliauskienei, Katilienei ir Šertvytienei.

Sq—tė

SVEIKSTA 21 KUOPOS VEIKĖJA

Chicago, Ill. (Town of Lake) — Mūsų brangi ir mylima veikėja B. Cicienienė sveiksta iš sunkios ligos. Draugės ir pažįstamos gali ligonę aplankyti. Namų adr. 4945 S. Halsted Street.

Būdama sveika Benedikta visuomet užjautė artimą, iš visų jėgų darbavosi Moterų Sąjungos 21 kp., taippat Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 1 skyr., Šv. Pranciškaus Veinuolyno Rėmėjų sk. (ilgametė rašt.), Labdarių Sąjungos, Marijonų Rėmėjų skyr. grįšti prie mūsų darbuotės. *Koresp.*

SAJUNGIEČIŲ PARENGIMAS

Cicero, Ill. — Moterų Sąjungos organizacijos naujų narių vėjus baigės su Liepos 1 diena. Kai kurios kuopos nelaimėjo nė vienos naujos narės; kitos po vieną, dvi, o kitos įrašė net desėtkais. Viena iš tokių -- 2-ji, Cicero, Ill., kuri per vėjų įrašė net 15 naujų narių.

2-roji kuopa pasižymi dar tuomi, kad kasmet, vajui pasibaigus, surengia naujoms narėms pagerbti vakarą ir kiekvieną naują narę apdovanoja dovanėle, atminimui, kad ji tapo priimta į garbingą organizaciją.

Toks naujoms narėms pagerbti vakaras įvyko Rugsėjo 25 d., parapijos salėje. Susėdus prie stalų svečiams bei sąjungietėms, (o jų buvo gan daug), įvestos salėn maršų, lydimos darbščios kuopos pirmininkės ir visuomenės darbuotojos Kotrinos Sriubienės. Kun. Jonui Kloriui atkalbėjus maldą, pradėta vakarieniauti. Valgiai buvo tikrai skoningai pagaminti pačių sąjungiečių. Ne vienas stebėjosi, kaip jos galėjo taip skoningai ir sočiai atsilankiusius pavaišinti už nebrangią įžangą.

Pavakarieniavus, prasidėjo programa, kuriai vadovavo pati kp. pirm. K.

PRADĖSIME RENGTIŠ PRIE SEIMO

Baltimore, Md. — Jau visos žinom, kad sekantis Moterų Sąjungos seimas įvyks Baltimorėj. Kad gerai būtų prie seimo prisiruošta, reikia iš anksto pradėti darbuotis.

Spalių 6 d. kuopos susirinkime jau buvo kalbėta apie seimą. Be kit ko, susirinkime kalbėta ir apie tai, kad visos narės lankytųsi į susirinkimus ir padėtų darbuotis. Visoms juk aišku, kad čia ne vienos valdybos, ar išrinktos komisijos darbas. Kuomet visos lankysis į susirinkimus ir padės veikti, seimas bus vienas gražiausių.

A. Wiesingoff

Sriubienė. Pirmiausiai perstatė 2 kuopos ilgametę darbuotoją, prieš kiek metų buvusią Centro pirm. Augustiną Šatkienę, kuri savo kalboj drąsino naujas sąjungietes prie darbo bei ištvermės. Monika Petraitienė, 55 kp. pirmininkė, iš West Side, ir gi linkėjo naujoms narėms sėkmingos darbuotės. Mot. Są-gos Chic. apskr. raštininkei Marijonai Paulienei gražiai pakalbėjus, pristatyta ir Albina A. Poškienė (dr. Poškos žmona), Moterų Sąjungos Chicagos apskrities pirmininkė. Ji reiškė džiaugsmo, kad tiek daug naujų narių 2-roji kuopa laimėjo ir ragino niekuomet neišeiti iš organizacijos, bet palikti geromis veikėjomis. Kaip kun. Vaičūnas, taip ir kun. J. Kloris ir kun. Abromavičius sveikino naujas nares ir pačią kuopą.

Į tokius parengimus daugiausiai atsilanko moterų, bet į 2-ros kp. vakarą, matyt, ir vyrai priėmė kvietimus. Vieni atėjo matyt, savo moterų pagerbti, kiti, kad jų moterys sąjungietės buvo rengėjomis ir t.t. Iš vyrų kalbas pasakė adv. Kay iš Cicero ir adv. Juozas Grišius iš Chicago, (jų žmonos buvo tarpe pagerbtųjų).

2-rai kuopai teko laimė už garbės svečius šiame pokyly turėti daktarą Račkų su žmona, kurie neseniai grįžo iš Lietuvos. Kotrina Račkienė pasakė ilgą ir labai įdomią kalbą, įspudžius iš Lietuvos, dabartinę jos padėtį. Po jos kalbos ir dr. A. Račkus papasakojo kai kuriuos įvykius paskutinėse jų dieneose, praleistose mūsų tėvynėje. Tuomi ir baigėsi programos dalis. Kiekvienai naujai narei įteikta po gražią dovaną.

Po programos vieni šoko griežiant jaunam vyrukui (kurio vardo nesužinojau, atsiprašau) akordijonu, o pi-

anu pritarė P. Maskolaitis (jo žmona Emilija yra 2-ros kp. režisorė ir nors neseniai priklauso kuopai, bet jau nemažą veiklą su savo vyru bei kiais lošėjais yra pastačius sąjungiečių vardu), kiti vaišinosi gėrimais, šnekučiavosi.

Linksma buvo svečiuotis Cicero pas Moterų Sąjungos 2-ros kuopos malonias vaišintojas.

Aušrinė

Mirus mūsų organizacijos pirmutinei Centro vice pirmininkei ir Garbės narei Pranciškai Macijauskaitei-Šatienai, reiškiamo gilią užuojautos liūdinčiam jos vyrui K. Šatui ir visai giminei.

Gi tau, mūsų brangi nare, tesuteikia Aukščiausias amžiną ramybę.

*Moterų Są-gos Centro valdyba ir
"Moterų Dirvos" redaktorė*

Savo narei, Marijonai Janušauskieni, reiškiamo užuojautą netekus brangios motinėlės.

Mot. Są-gos 67-ta kp.

Helena Daunoras, pirm.

Mirus Anastazijai Jakševičienei, motinai Marijonos Janušauskienės (vargonininko Bon. Janušausko uošvieni): mūsų žymios solistės, dainininkės bei sąjungietės, Moterų Sąjungos Chicagos apskritis reiškia jai ir jos šeimai giliausios užuojautos liūdesio valandą.

Žinome, kad mūsų žodžiai nepalengvins liūdesio kančių, bet žinokite, jog ir mes liūdime su jumis ir prašome Aukščiausiojo, kad suteiktų jūsų motinai amžiną ramybę.

Moterų Sąjungos Chi. apskritis
per Alb. A. Poškienę, pirm-kę

Mūsu Virtuvē

Kopūstų rauginimas

Rauginti kopūstai yra skanus ir sveikas maistas. Daugelis šeiminkų kopūstus raugina, tačiau ne kiekvienas padaro tikrai gerus raugintus kopūstus. Ta priežastis verčia nors kelis žodžius parašyti apie kopūstų rauginimą žiemai.

Rauginti kopūstus žiemai reikia ažuolo statinėje. Rauginant reikia daboti, kad nepersūdyti ir kad nebūtų nedasūdyti. Kiek reikia druskos dėti, sunku čia pasakyti. Mušant juos statinėje galima paragavus skystimo numatyti, ar jau gana, ar dar reikia pridėti. Į rauginamus kopūstus reikia įdėti obuolių ne smulkiais supiaustytais gabalais, taip pat spalgenų. Tas priduoja didesnio skonio. Kas mėgsta, įbarsto ir kmynų.

Kai kurios šeiminkės, rauginamos kopūstus, pila į juos vandens. Tai negerai. Vandens nereikia pilti, nes jo užtektinai gaunama iš kopūstų. Geriausiai kopūstus sumušti kūle, tik neperdaug, nes labai sumušus pasidarys minkšti. Mušti tol, kol atsiranda ganėtinai sunkos, kurios ir užteks kopūstams išrūgti. Pridėjus statinę kopūstų iki viršaus reikia ją dugnu uždengti ir akmeniu, tik neperdaug sunkių, užslėgti. Laikyti ne labai šiltoje vietoje, kad tik kopūstai nesusaltų, nes sykį sušalę jau genda. Taip išrauginti kopūstai yra labai skanūs.

Švieži kopūstai žiemai

Kurios sąjungietės turi savo daržus, arba gyvena ūky, gali pasigaminti žiemai šviežių kopūstų. Reikia taip daryti. Rudenį, kai jau laikas

sudaryti daržoves iš daržo, išrauti kiek norima kopūstų galvų su šaknimis ir nurinkti nuo jų viršaus apgedusius lapus. Išskasti 15—20 colių gilumo grabę, tik žiūrėti, kad vieta būtų sausa, ir sudėti į tą grabę kopūstų galvas šaknimis aukštyn. Žiūrėti taip pat, kad galvos viena kitos nesiektų. Sudėjus užkasti sausa žeme bent per šešis colius storumo. Kaip prasidės šalčiai, grabę apdengti šiaudais. Žiemą galima atsikasti ir išsimti tiek galvų, kiek norima, o likusias užkasti ta pačia žeme. Kopūstų galvos bus kietos lyg visai šviežios.

Kopūstų pyragaičiai

Tešlai padaryti imti miltų, kiaušinių, šaukštą taukų, druskos ir kiek vandens. Iš tos medžiagos padaroma tešla, ant lentos iškočiojama ir apdedama taukuose troškintais raugintais kopūstais. Prieš dedant kopūstus, tešlą reikia kiek aptepti taukais. Suvyniojus reikia supiaustyti mažais pyragaičiais ir sudėti į keptuvę su jau joje ištarpintais taukais. Kai pyragaičiai parus, ant jų užpilti kiek karšto vandens ir įkišti į pečių, kad troškintus. Vanduo turi išgaruoti, o pyragaičiai gražiai paruduoti.

Kruopinės dešros

Kasdieniniam vartojimui mėsinės dešros daugeliui perbrangios, dėl to galima pasidaryti skanių ir nebrangių — kruopinių.

Kruopinėms dešroms vartojamos grikių arba miežių kruopos. Kad dešros nebūtų sausos, į jas dedama virtų, smulkiai supiaustytų lašinių. Lašiniukai išverdami atskirai, o kruo-

pos irgi atskirai. Kruopos turi tiek druską, chili pudrą, ir maišant pa-
išvirti, kad pasidarytų apitirštė ko-
šė. Tada į ją sudėti supiaustytus la-
šiniukus, druskos, pagal skonį, mei-
rūnų. Taja skystoka mase pripildo-
mos žarnos, susukimu padalinamos ir
dedamos kepti taukuose.

Tokios dešros vaigomos su bulvių
koše ir kopūstų salotomis (raugintais
kopūstais ar žalių kopūstų salotomis).

Taip paruoštos dešros tinka kaip
antroji duotis pietums arba kaip stip-
ri vakarienė gerai išalkusiems per
dieną.

Avienos muštiniai

Mėsa muštiniams imama iš šlau-
nies, apvaloma nuo taukų, supiausto-
ma vidutiniais gabaliukais (norimo di-
dumo) ir mediniu plaktuku išmuša-
ma padėjus ant lentos. Išmušti mė-
sos gabalai apibarstomi druska, pipi-
rais ir viena pusė (kur nėra drus-
kos (ir pipirų) pakepinama avienos
taukuose tris minutes. Tuo tarpu kai-
tinamas kepinui indas, ištrinamas a-
vies taukais ar sviestu ir į jį sude-
dami muštiniai žaliomis pusėmis į
dugną, o ant jau apkepintos pusės
užpilamas tirštas svogūnų padažas, a-
pibarstoma pyrago džiovėsiais ir ke-
pamas pečiuje. Svogūnų padažas da-
romas iš svieste paspirtintų smulkiai
kapotų svogūnų įpylus paskui rūgš-
čios smetonos.

Meksikos ryžiai

3 ketvirtadaliai supiaustyto bekono,
1 puodukas ryžių, $1\frac{1}{2}$ puoduko pa-
midorų (iš dėžučių ar šviežių), 1 su-
piaustytas svogūnas, druskos ir chi-
li pudros pagal skonį, 4 puodukai
vandens. Į pakepintą bekoną supilti
ryžius, gerai nuplautus. Kai truputį
paraus, sudėti pamidorus, svogūnus,

virti 5 min. Vėliausiai supilti vande-
nį ir pridengus virti iki ryžių su-
minkštės. Saugoti, kad neprisviltų. Iš-
virus ryžius papuošti įvairiai supiau-
stytais virtais kiaušiniiais.

Kada žmonės išmoko kepti duoną

Duona yra senovės graikų išradi-
mas. Iš graikų duoną kepti išmoko
ir romėnai. Šiaurės Europos senieji
gyventojai anais laikais maitinosi au-
galais ir sumedžiotais gyvuliais.

Grūdams malti senovėj buvo nau-
dojamos rankinės girtos. Tokios gir-
tos dar ir dabar kai kur vartojamos.
Įstatyti vėjinius malūnus duoniniams
grūdams malti europiečiai išmoko iš
saracėnų (arabų) kryžiaus karų lai-
kais. Duona jau nuo senų laikų buvo
kepama apvaliais kepalais. Kepalai
būdavo neraikomi, bet laužomi. Ilgą
laiką duonos žiaunės ar plutos per
pokylius ir įvairias vaises atstodavo
lėkštes. Po vaišių tokios duoninės lėk-
štės būdavo išdalinamos neturtėliams.

Sunaudokime valgių likučius

Kiekviena šeiminkė turi netiktai
mokėti škaniai ir gerai išvirti val-
gius, bet ji turi būti ir taupi. Tu-
ri mokėti taip paruošti pietus, kad
daug liekanų neliktų, o jei lieka, tu-
ri mokėti jas tinkamai sunaudoti.

Lengvai virškinamų valgių lieka-
nas galima panaudoti vakarienei. Tik
reikia stengtis liekanas duoti ne ta-
me pačiame stovy, bet pakeisti: pav.,
jei nuo pietų lieka virtos mėsos, tai
ją galima sumalti ir iš jos padaryti
kimšimą su bulvėmis, miltais ir t.t.

Troškinant mėsą išsiskiria mėsos
sultys ir dalis riebalų. Šitas sultis
galima sunaudoti padažui gaminti, ne-
imant naujų riebalų.

Verdant daug daržovių atskiruose induose, pav.: pupelių, morkų, žirniukų, reikia mažiau imti vandens sriubai užkaisti, o supilti nusumamas daržovių išviras, nes jos yra maistingos. Šitas išviras galima naudoti ir padažą gaminant.

Šviežias sūris greit pelyja ir įgauna kartų skonį, o susenusį nesveika valgyti. Senstantį sūrį reikia sudžiovinti, o paskui galima sutarkuoti ir apibarstyti miltinius valgius.

Baltos duonos likučius reikia dėti į kokių švarų indą ir išdžiovinti. Išdžiovintų duonos liekanų galima pasigaminti kruopų kepimui vadinamo, "breaded pork chop."

Všos liekanos reikia laikyti švarioje ledaunėje.

Pabandykim Ir Mes

Adelaide Jones iš Chicago sako, kad iš citrinos suškos ir druskos padaryta pasta (paste) gerai vaianti peilių ir šakučių kaulines (ivory) rankenas. Jei kaulas yra jau gerokai pajuodavęs, ji, sako, toj pastoj juos palaiko tris, keturias valandas, o paskui nuplauna ir nušveičia.

Helen Lane iš Chicago sako, kad pi-ano klevitura yra žibančiai balta, jei sykį į mėnesį ją nuvalysi skuduru, pamirkytu saldame piene. Reikia gerai nu-trinti.

T. Holmes iš St. Paul, Minn., pataria varinius indus šveisti šiuo būdu: perpiauti citriną ir padažant druskoj trinti indą. Paskui nuplovus karštu vandeniu sausą nušveisti.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1933.

Of "Moterų Dirva" (Women's Field) Published monthly at Chicago, Ill. for the month of October, 1934, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Sophia Sakalas, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Editor of the "Moterų Dirva" (Women's Field) and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: American Lithuanian R. C. Women's Alliance.

Editor: Sophie Sakalas, 2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois.

Managing Editor: None.

Business Manager: None.

2. That the owners are: American Lithuanian R. C. Women's Alliance: Pres. Elizabeth Paurazas, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.; Sec'y Mrs. Mary Vaičiūnas, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.; Treas. Helen Statkus, 4446 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and others security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for which such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by her.

Mrs. Sophia Sakalas, Editor

Sworn to and subscribed before me this 4th day of October, 1934.

Leonard Simutis,

Notary Public

(My Commission expires May 10, 1941.)